

PRAKTYCY PRAKTYKOM

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi i dzikimi w gminie.

**Czipowanie psów. Alternatywne źródła finansowania. Jak zachęcić do wolontariatu?
Prowadzący przedstawi rozwiązania jak UM Legionowo poradził sobie z problemem
bezdomności zwierząt.**

Gotowe wzory pism i decyzji, które otrzymają uczestnicy!

Typowe i niecodzienne sytuacje związane z opieką nad zwierzętami.

Kraków 31 sierpnia 2016 r., 10:00 – 15:00

Hotel Polonia, ul. Basztowa 25

- ✓ **Prezentacja programu bezdomności zwierząt w Gminie Miejskiej Legionowo w latach 2006-2016 (osiągnięcia i problemy).**
- ✓ **Zasady tworzenia programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, uchwalonych przez rady gmin w tym m.in.:**
  - **co należy zapisać w programie a czego unikać,**
  - **jak powinna wyglądać umowa na odławianie bezdomnych zwierząt,**
  - **jak powinna wyglądać umowa ze schroniskiem,**
  - **jak powinno przebiegać wyłapywanie bezdomnych zwierząt,**
  - **jak powinno być dokumentowane, postępowanie z bezdomnymi zwierzętami w schronisku, - podejmowanie różnorodnych akcji, zwiększających poziom adopcji,**
  - **opieka nad kotami wolno żyjącymi (leczenie, sterylizacje, dokarmianie),**
  - **znakowanie (chipowanie) i rejestrowanie w bazach krajowych i europejskich psów.**
- ✓ **Zezwolenie na utrzymanie psa rasy uznawanej na agresywną (wniosek, postępowanie administracyjne)**
- ✓ **Decyzja w sprawie czasowego odebrania psa (dokumentacja, postępowanie administracyjne)**
- ✓ **Wniosek o udzielenie/zmianę zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych (wniosek, postępowanie administracyjne)**
- ✓ **Wniosek o udzielenie/zmianę zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami (wniosek, postępowanie administracyjne)**
- ✓ **Przykładowy program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt**

Szczegółowy program szkolenia:

Zwierzęta bezdomne, agresywne, niewłaściwie traktowane (psy, zwierzęta domowe)

- ✓ **Problem określenia, czy zwierzę jest bezdomne, czy nie, np. sytuacja, gdy do gminy dzwoni mieszkaniec z informacją, że bezpański pies przybłąkał się do gospodarstwa, przyjeżdża ktoś ze schroniska i stwierdza, że pies nie jest już bezpański, bo jest na terenie ogrodzonym – co robić w takiej sytuacji, jak udowodnić, że pies jest bezpański bądź nie.**
- ✓ **Kiedy zmienia się status zwierzęcia bezdomnego na zwierzę domowe?**
- ✓ **Pies bezdomny zostaje odłowiony, wywieziony do schroniska, gmina jednorazowo płaci za niego, a potem okazuje się, że ten pies komuś uciekł i właściciel zgłasza się po niego do schroniska, a gmina już za wyłapanie tego psa musiała zapłacić – czy jest możliwość odzyskania kosztów?**

- ✓ Jak postępować w sytuacji, kiedy ktoś znajdzie psa, zajmie się nim przez np. dwa tygodnie, a następnie chce go komuś oddać na stałe; kiedy z bezdomnego pies staje się domowy, czy i od kiedy ten nowy, tymczasowy właściciel staje się odpowiedzialny jak właściciel, kiedy można oczekiwać takiej odpowiedzialności za psa, kiedy gmina ma prawo powiedzieć, że dana osoba stała się już prawomocną właścicielką psa?
- ✓ Czy jest jakiś określony czas, który musi minąć, aby można było przekazać psa bezdomnego nowemu właścicielowi (na wypadek gdyby miał się zjawić stary właściciel)?
- ✓ Odławianie zwierząt po godzinach pracy. Zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt, jest wyznaczona osoba, która całodobowo przyjmuje zgłoszenia, np. o rannym zwierzęciu. Ta osoba jednak po przyjęciu takiego zgłoszenia często nie może nic zrobić, ponieważ np. weterynarz nie może przyjechać. Pojawia się skarga na gminę, że nic w danej sprawie nie zrobiła. Dodatkowo często występuje problem znalezienia lecznicy bądź weterynarza, który zechce podpisać umowę z gminą na całodobową gotowość – jak radzić sobie w takich przypadkach?
- ✓ Problem odławiania zwierząt w weekend, kiedy schroniska są nieczynne.
- ✓ Problem finansowania wyłapywania bezdomnych psów – dobre rozwiązania.
- ✓ Jak postępować w przypadku agresywnego psa, który wyszedł poza posesję i stanowi zagrożenie; nie ma właściciela, mieszkańcy dzwonią do gminy i żądają interwencji a to zadanie policji.
- ✓ Czy są sposoby karania właścicieli za porzucenie zwierzęcia, jak zareagować w przypadku tłumaczenia, że pies uciekł a nie został wywieziony?
- ✓ Dobre praktyki opieki nad zwierzętami bezdomnymi.
- ✓ Jak postępować w przypadku konieczności schwytania psa, jeśli nie ma osoby zajmującej się wyłapywaniem?
- ✓ Zwierzęta agresywne – kto ma się nimi zajmować, jeśli są nieodłowne?
- ✓ Problem dotyczący pozwoleniem na rasę niebezpieczną – czy mieszaniec jest rasą niebezpieczną i jak właściciel powinien udowodnić, że to jest mieszaniec, choć wygląda jak pies rasy agresywnej, co zrobić, by ludzie nie wykorzystywali tej luki.
- ✓ Jak powinno przebiegać postępowanie karne i administracyjne w przypadku decyzji o tymczasowym odebraniu zwierzęcia właścicielowi, co robić w przypadku, kiedy nakłada się jedno postępowanie na drugie.
- ✓ Jak powinna brzmieć prawidłowo sformułowana decyzja administracyjna, związana z odbiorem zwierzęcia właścicielowi (gospodarczego i domowego), jak wygląda droga postępowania?
- ✓ Problem kur i kogutów. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku, dopuszczalna ilość kur, posiadanych na obrzeżach miast, to 20 sztuk. Sąsiedzi skarżą się na zbyt duże ilości ptactwa na podwórku: że kury grzebią pod ogrodzeniem, przechodzą na ich podwórka, zanieczyszczają teren a dodatkowo piejące rano koguty mocno hałasują – czy istnieje jakieś rozwiązanie tego problemu ?

Schroniska i przytuliska – współpraca, dobre praktyki, zezwolenia, odmowy

- ✓ Jakie są możliwości pozyskania funduszy na współpracę ze schroniskami?
- ✓ Jakie formy współpracy ze schroniskami warto realizować, jakie rozwiązania sugerować/negocjować?
- ✓ Jak radzić sobie w przypadku braku schroniska, bądź braku miejsc w schronisku, jeśli jest dużo zwierząt bezdomnych?
- ✓ Co zrobić, jeśli schronisko nie chce podpisać umowy z gminą, bo jest przepełnione, jak wywiązać się wtedy z narzuconego przez ustawę wymogu konieczności posiadania takiej umowy?
- ✓ Jak powinno wyglądać postępowanie dotyczące wydania decyzji odmownej / pozwolenia na prowadzenie schroniska, co powinna zawierać taka opinia?
- ✓ Wydawanie zezwoleń na prowadzenie schronisk (związana z tym procedura).
- ✓ Czy przytulisko jest tym samym co schronisko, czy procedura dotycząca zakładania przytuliska jest taka sama jak schroniska i czy gmina może podpisać umowę z przytuliskiem zamiast ze schroniskiem?
- ✓ Jeśli nie ma schroniska, ale jest fundacja, to czy gmina może podpisać umowę z fundacją zamiast ze schroniskiem (jest bliżej, taniej, lepszy kontakt)?
- ✓ Jak zakładać schronisko, jakie dokumenty powinny być składane przez zakładającego taką działalność?

- ✓ Procedura wydawania zezwolenia na prowadzenie takiej działalności na terenie gminy.
- ✓ Czy gmina może podpisać umowę bezpośrednio ze schroniskiem, czy musi najpierw z osobą/firmą wyłapującą zwierzęta?
- ✓ Wydawanie zwierząt ze schroniska w nocy, np. właścicielowi zgubił się pies, wieczorem pies trafił do schroniska i właściciel ma pretensje do gminy, że nie może zabrać psa na noc do domu, bo schronisko jest już nieczynne.
- ✓ Czy gmina ma obowiązek kontrolować schronisko, z którym ma podpisaną umowę i w jakim zakresie, czy robi to tylko powiatowy lekarz weterynarii, w odniesieniu do zdrowia zwierząt?
- ✓ Jak postępować w przypadku sygnałów od mieszkańców gminy, że w okolicy pojawił się ponownie ten sam pies, za złapanie którego gmina już zapłaciła i przekazała do schroniska – czy gmina ma ponownie płacić za jego wyłapanie i za umieszczenie w schronisku?
- ✓ Gmina nie posiada schroniska na swoim terenie, w związku z czym musi prosić o zgodę sąsiednią gminę o podpisanie umowy ze schroniskiem i dopiero po uzyskaniu zgody tej gminy może przystąpić do uchwalenia programu opieki nad zwierzętami – to zawsze przeciąga się w czasie i często jest tak, że gmina zostaje na pewien czas bez takiego programu – jak rozwiązać ten problem?
- ✓ Jak postępować w następującym przypadku: po bezdomnego psa przyjeżdża ktoś ze schroniska a w tym czasie pies gdzieś pobiegnie i jest nieuchwytny; gmina zostaje z wystawioną fakturą za przyjazd, bez względu na to, czy pies został przewieziony do schroniska czy nie.

Zwierzęta i ptaki dzikie – zakres kompetencji gminy, leczenie, odstraszenie, odszkodowania, finansowanie szkód

- ✓ Jaki jest zakres kompetencji gminy, w związku z opieką nad zwierzętami bezdomnymi i dzikimi, kto odpowiada za dzikie zwierzę, które wyszło z lasu?
- ✓ Kto odpowiada za zniszczenia, których dokona takie zwierzę?
- ✓ Kto powinien zabrać bądź odstraszyć dzikie zwierzę od terenów zamieszkałych, jeśli mieszkańcy się boją?
- ✓ Jak postępować z dzikami, które całymi stadami wchodzą do miast w poszukiwaniu pożywienia – kto je wyłapuje, odstrasza, zapobiega ich niepożądanym wizytom; jak uporać się z tym problemem?
- ✓ Problem dotyczący wychodzących z lasu dzików – opiekę nad nimi sprawują koła łowieckie, ale kiedy dzik zostanie potrącony na ulicy, wtedy koła twierdzą, że zajęcie się takim zwierzęciem, to obowiązek gminy. Jeśli dzik chodzi po terenie gminy, kto ma obowiązek go złapać i zawieźć do lasu?
- ✓ Kiedy dzikie zwierzę staje się bezdomne i czy w ogóle staje się ono kiedykolwiek bezdomne?
- ✓ Ustawa nie obejmuje kwestii odszkodowań obejmujących szkody, które powodują zwierzęta dzikie na terenie zurbanizowanym, jest tylko zapis o szkodach na terenie rolnym, np. dziki wychodzą do miasta, ryją trawniki, co staje się problemem gminy, ale zwierzęta podlegają pod opiekę nadleśnictwa. Jak postępować w takich przypadkach, na kim spoczywa odpowiedzialność prawna i finansowa? Czy na pewno dokarmianie dzikich zwierząt może rozwiązać ten problem?
- ✓ Czy to gmina powinna zajmować się rannymi i martwymi, dzikimi zwierzętami?
- ✓ Problem dzikich zwierząt (lis, jeleń, sarna, dzik), które wchodzą na prywatne posesje bądź cmentarze i robią szkody
- ✓ Kto zajmuje się zwierzęciem, które ulega wypadkowi na drodze powiatowej, wojewódzkiej czy krajowej przebiegającej przez daną gminę: gospodarz terenu (gmina) czy właściciel drogi (np. powiat).
- ✓ Kto pokrywa koszt leczenia potrąconego zwierzęcia leśnego?
- ✓ Kto odpowiada za martwe zwierzęta w pasie drogi?
- ✓ Jakie zwierzę jest zwierzęciem bezpańskim, czy jeśli dzik, który jest zwierzęciem łownym, wyjdzie z lasu, to przestaje być zwierzęciem łownym a staje się bezdomnym, czy nie?
- ✓ Kto pokrywa koszty leczenia zwierzęcia łownego, które wejdzie na teren gminy np. na ulicę i zostanie potrącone (przepychanki między gminą a starostwem powiatowym, pod które podlegają koła łowieckie – przerzucanie odpowiedzialności za takie zwierzę na gminę?)
- ✓ Bobry – czy mieszkaniec sam występuje do RDOŚ o odszkodowanie i czy jedyną formą rekompensaty jest owo odszkodowanie?

- ✓ Co radzić mieszkańcom w związku z działalnością bobrów, które wyrządzają szkody a odszkodowania uzyskane od RDOŚ są małe, dodatkowo tereny objęte są programem Natura 2000, więc niewiele można zrobić.
- ✓ Jak postępować w przypadku nadmiernej populacji bobrów, która staje się bardzo dużym problemem dla rolników, a sumy odszkodowań z tego tytułu są niewielkie?
- ✓ Jak zmniejszyć populację dzików i bobrów, których jest zdecydowanie za dużo: dziki niszczą uprawy rolników i bobry, które powodują zalewanie terenów rolniczych, niedrożność rowów melioracyjnych?
- ✓ Dzikie ptaki i zwierzęta żywe, zdrowe - ktoś znajduje takie zwierzę i co dalej, kto kogo ma powiadomić (czy koło łowieckie powinno się tym zainteresować, czy tylko urząd sam powinien rozwiązać problem)?
- ✓ Kto ponosi odpowiedzialność i koszty transportu chorego ptaka: mieszkaniec gminy przygarnął myszołowa i opiekował się nim, ale ptak chorował, więc należało przewieźć go do ośrodka, który przejąłby nad nim opiekę i leczenie; osoba, która przygarnęła ptaka uważała, że to gmina powinna zająć się transportem do ośrodka. Co w takiej sytuacji? Czy ptakiem powinna zająć się jednostka państwowa (RDOŚ, Starostwo Powiatowe) czy gmina?
- ✓ Kto ma schwytać nietoperza, który wleciał do czyjś mieszkania – czy gmina powinna płacić weterynarzowi za dwutygodniowy pobyt nietoperza na obserwacji w przychodni?
- ✓ Jak wytłumaczyć mieszkańcom, że odstraszenie szpaków hałasem jest zabronione, gdyż ptak ten jest pod ochroną; jak ich przekonać, że powinni zamówić sokolnika, żeby odstraszyć szpaki ptakiem drapieżnym?
- ✓ Gniazda bocianie zagrażające bezpieczeństwu, np. umiejscowione na kominie, bądź dachu „rozlatującym się” – czy mieszkaniec ma się ubiegać o pozwolenie rozebrania takiego gniazda, czy gmina sama ma obowiązek się tym zająć.
- ✓ Gołębie – jak radzić sobie ze skargami mieszkańców, dotyczącymi tych ptaków, skoro nie jest to problem gminy, gdyż gołębie nie są ptakami gospodarskimi ani domowymi.

Zwierzęta bezdomne i wolno żyjące (koty)

- ✓ Czy koty na pewno są zwierzętami wolno żyjącymi, czy bezdomnymi, jaka jest właściwa interpretacja ustawy o ochronie zwierząt.
- ✓ Problem kotów wolno żyjących, gmina nie ma obowiązku zapewnić sterylizacji kotów, nie musi ich też odławiać, bo są to zwierzęta wolno żyjące, a ludzie mają pretensje, zgłaszają, że małe kotki się błąkają a gmina nic z nimi nie robi – jak tłumaczyć i wyjaśniać mieszkańcom i jak rozwiązać koci problem?
- ✓ Ranne koty wolno żyjące – co z nimi robić, jeśli mieszkańcy oczekują tego od gminy?

Cmentarz dla zwierząt – na terenie gminy w miejscowych planach nie zostały ujęte takie miejsca, ale pojawiają się takie pytania ze strony mieszkańców; co brać pod uwagę planując takie miejsce?

Pozyskiwanie funduszy i tworzenie rocznego programu opieki nad zwierzętami

- ✓ Gdzie szukać dodatkowych pieniędzy na opiekę nad zwierzętami, skąd pozyskiwać fundusze?
- ✓ Co zrobić w przypadku braku środków w budżecie, gdzie można szukać dodatkowych pieniędzy?
- ✓ Jak zdobyć większe fundusze na działania w oparciu o program opieki nad zwierzętami?
- ✓ Wskazówki dotyczące tworzenia rocznych programów opieki nad zwierzętami.
- ✓ Czy da się skrócić czas oczekiwania na opinie i decyzje różnych organów/institucji, niezbędne do stworzenia rocznego programu opieki nad zwierzętami, jak zdążyć na czas, skoro oczekiwanie tak się wydłuża i jest niezależne od gminy?
- ✓ Jak właściwie oszacować budżet w tym programie, jak przewidzieć ilość potrzebnych środków finansowych?
- ✓ Wzory dokumentów przydatnych do tworzenia programu, jak powinien wyglądać wzór takiej uchwały Rady Miasta.

Prowadzący: Krzysztof Włochiński - praktyk, pracownik Urzędu Miasta Legionowo (od 8 lat), staż pracy 28 lat. Inspektor w Wydziale Gospodarki Komunalnej. Zajmuje się ochroną zwierząt - współpracą z lekarzami weterynarii, współpracą z Powiatowym i Wojewódzkim lekarzem Weterynarii, prowadzi nadzór nad schroniskiem dla zwierząt, nadzór nad programem ograniczenia bezdomności zwierząt oraz ochroną przyrody (utrzymaniem zieleni w pasach drogowych dróg gminnych - drzewa i krzewy).

Formularz zgłoszeniowy – Opieka zwierząt/s

Kraków 31 sierpnia 2016 r.,

Hotel Polonia, ul. Basztowa 25 godz. 10.00 - 15.00

1. Wideokonferencja – koszt udziału 300 zł netto..... 2. Udział osobisty – koszt udziału 479 zł netto..... **PROMOCJA przy zgłoszeniu:**

Do 17.8.2016 r.,	Od 18.8.2016 r. do 24.8.2016 r.,
399 zł netto - oszczędzasz 80 zł	429 zł netto - oszczędzasz 50 zł

Wydrukowane i wypełnione DRUKOWANYMI LITERAMI zgłoszenie prosimy przesłać na

nr faksu: (22) 464 – 81 – 19**lub adres email: kontakt@pccpoland.pl****Dane do faktury:**

Nazwa firmy			
Dokładny adres:			
NIP	Tel:	E-mail:	

Dane uczestników:

1. Imię i nazwisko:			
Stanowisko:			
Tel.:	E-mail:		
2. Imię i nazwisko:			
Stanowisko:			
Tel.:	E-mail:		

Uwagi:.....

Proszę uzupełnić: Oświadczam, że należność w wysokości _____ PLN netto. zostanie wpłacona do dnia **terminu seminarium** na rachunek Private Corporate Consulting Sp. z o.o. w Bank Millennium SA nr konta: 70 1160 2202 0000 0001 6145 5656, tytuł płatności: „**KRAOPI**”, oraz **nazwisko/a uczestnika/ów**.

Proszę o wystawienie faktury VAT. W przypadku konieczności wystawienia faktury VAT proszę podpisać niniejsze oświadczenie: Upoważniam firmę Private Corporate Consulting Sp. z o.o. do wystawienia faktury VAT. Równocześnie oświadczamy, że zapoznaliśmy się z warunkami uczestnictwa oraz zobowiązujemy się do zapłaty całości kwoty.

Oświadczam, iż środki wydatkowane na ww. szkolenie pochodzą w co najmniej 70 % ze środków publicznych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. Niniejsze oświadczenie ma na celu możliwość zastosowania stawki zwolnionej VAT zgodnie z art. 43 ust.1 pkt 29c ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004r. z późn. zmianami.

.....
Kierownik Jednostki Organizacyjnej

Oświadczam, iż wyrażam zgodę na prowadzenie wobec gminy/jednostki.....
przez Private Corporate Consulting Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Górnośląska 9/11 m. 61, 00-443 Warszawa (KRS: 0000350772) marketingu bezpośredniego - zgodnie z treścią art. 172 ustawy z 16 lipca 2004 r., Prawo telekomunikacyjne (Dz.U.2014.243 -j.t.).

.....
Kierownik jednostki Organizacyjnej**Warunki uczestnictwa:**

- Opłata za seminarium obejmuje dokumentację, posiłki i napoje. Cena nie zawiera kosztów noclegu.
- W przypadku odwołania zgłoszenia w terminie krótszym niż 14 dni przed rozpoczęciem warsztatów wpłata na poczet uczestnictwa nie podlega zwrotowi. Nieodwołanie uczestnictwa i niewzięcie udziału w konferencji spowoduje obciążenie pełnymi kosztami uczestnictwa. Odwołanie zgłoszenia wymaga formy pisemnej i zostanie potwierdzone przez organizatora.
- W każdym momencie można wyznaczyć zastępstwo, prosimy wówczas o niezwłoczne powiadomienie organizatora.
- Organizator zastrzega sobie prawo do odwołania seminarium i zmian w programie z przyczyn niezależnych od organizatora.
- Organizator zastrzega możliwość zmiany miejsca odbywania się seminarium. W przypadku odwołania seminarium zwracamy koszty uczestnictwa lub proponujemy udział w innej konferencji lub seminarium.
- Rezygnacja z udziału na 14 dni przed rozpoczęciem seminarium powoduje powstanie zobowiązania pokrycia pełnych kosztów udziału na podstawie faktury Organizatora